

O'zbekiston Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi nashri

Vatanga va xalqqa sadoqat bilan xizmat qilish – oliy burchimiz!

2022-yil

28-aprel

payshanba

№ 17 (4555)

Postda На посту

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

КАСБИГА СОДИК КАСБИЛИК ИНСПЕКТОР

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Қашқадарё вилоятига ташрифи да-
вомида Касби туманидаги «Қамаши»
маҳалла фуқаролар йиғинида бўлиб,
бу ерда «Обод маҳалла» дастури дои-
расида амалга оширилаётган ишлар,
хусусан, ҳудуд профилактика катта
инспекторининг фаолияти билан яқин-
дан танишди. Мавжуд муаммоларни
шу ернинг ўзида, ҳамкорликда ҳал
қилиш чоралари кўрилгани, ҳудудда
сўнгги уч йил мобайнида биронта ҳам
жиноят содир этилишига йўл қўйил-
магани аҳамиятга молик.

Профилактика катта инспекторининг бун-
дай ижобий натижаларни қўлга киритгани
давлатимиз раҳбари томонидан эътироф
қилинди. Унинг иш тажрибасини бошқа
ҳудуд профилактика инспекторларига на-
муна сифатида кўрсатиш, оммалаштириш
зарурлиги қайд этилди. Касбига содиқлиги,
хизматдаги ижобий кўрсаткичлари инobatта
олиниб, туман ИИБ ЖХХ ХПБ 45/20-сонли
ҳуқуқ-тартибот маскани профилактика катта
инспектори, майор Авлиёкул Фармоновга
муддатидан олдин рағбатлантириш тариқа-
сида «подполковник» махсус унвони берилди.

– Мамлакатимизда ички ишлар органла-
ри фаолиятини такомиллаштиришга катта
эътибор қаратилиб, соҳани чин маънода
халқчил тизимга айлантириш борасида

ислохотлар амалга оширилаётгани бор
гап, – дейди қаҳрамонимиз. – Жумладан,
Президентимиз мулоқот чоғида хизмат
фаолиятим, яратилган шарт-шароитлар,
маҳаллада жиноятчиликнинг олдини олиш
мақсадида қилинаётган ишлар билан об-
дан қизиқдилар, қимматли тавсияларини
бердилар. Ҳаётимда унутилмас воқеага
айланган мазкур учрашув, самимий мулоқот
менга янги куч-ғайрат, шижоат бағишлади.
Шу боис келгусида маҳалла тинчлиги ва
осойишталиги йўлида янада фидойилик
билан, астойдил хизмат қиламан, дея ваъда
бера оламан.

Профилактика хизмати

КАСБИГА СОДИК КАСБИЛИК ИНСПЕКТОР

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Маҳаллада 1071 та хонадон, 1350 та оила мавжуд. Уларда 6 мингдан ортиқ фуқаро истиқомат қилади. Аҳоли асосан деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланади.

Кейинги йилларда катта кўламли қурилиш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилиб, ҳудуд том маънода чирой очди. Бугун маҳалла гузарида ахборот-ресурс маркази, интернет кафе, тикувчилик цехи, суратхона, аёллар ва эркеклар сартарошхонаси, банк шохобчаси каби қатор маиший хизмат кўрсатиш марказлари аҳоли хизматида.

Бу гўша аҳолиси ободликни кўнгилдан бошлаган, десак, муболаға эмас. Қишлоқ туман марказидан қарийб 8 километр олисда жойлашган. Ана шу масофанинг икки томони ҳам тўлиқ обикор ерлар бўлиб, мевали ва манзарали дарахтлардан иборат.

Ёшларни спортга жалб этиш ишлари ҳам кўнгилдагидек. Айни

пайтда, ўнлаб ўғил-қизлар мини футбол, волейбол, баскетбол, шахмат, шашка, миллий кураш, каратэ, самбо тўғрақларида спорт билан мунтазам шуғулланиб келмоқда. Ҳудудда жойлашган 15-ўрта умумтаълим мактабида ҳам ёшлар бўш вақтини мазмунли ўтказиши учун шарт-шароитлар яратилган. Мактаб ўқувчилари орасида фан ва спорт олимпиадалари ғолиблари етишиб чиқмоқда.

Профилактика катта инспектори, подполковник Авлиёкул Фармонов маҳалла фаоллари билан ҳамкорликда профилактик тадбирларни бир зум бўлса-да, сусайтиргани йўқ. Шу боис ҳудудда турли оқимларга кириб қолганлар, спиртли ичимликка муккасидан кетганлар, нотинч оилалар умуман йўқ.

– Фуқаролар бандлиги таъминланаётгани жиноятчиликни жилловлашда муҳим омил бўлмоқда. Қолаверса, аҳоли, жумладан, ёшлар иштирокида ақидапарастлик, гиёҳвандлик, одам савдоси ҳамда жиноятчиликнинг бошқа

турлари салбий оқибатлари тўғрисида мулоқотлар уюштирилмоқда. Уларда ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари ҳам қатнашиб, турли иллатларнинг салбий оқибатлари жонли мисоллар асосида тушунтирилмоқда. Бундай профилактик тадбирлар ҳам бесамар кетмаяпти, – дейди подполковник Авлиёкул Фармонов.

Хуллас, обод ҳудудда профилактика катта инспектори ва кенг жамоатчилик вакиллари бир ёқадан бош чиқариб, ҳамжиҳатликда ишлаётгани фуқароларнинг осойишта турмушига замин бўлмоқда.

Содиқ РАҲИМОВ,
«Postda» мухбири.

Қашқадарё вилояти.

Ҳазони ижро этиш тизимида

БИР УМРЛИК ЭҲТИЁЖ

Ҳалол меҳнат қилиш, муайян касб-хунар билан шуғулланиш ҳар қандай одам учун бир умрлик зарурий эҳтиёж. Айниқса, билиб-билмай жиноят содир этган шахсларни қайта тарбиялаш, уларнинг жамиятда ўз ўрнини топишида касб-хунар ўргатиш ўта муҳим. Бу борада ИИБ ҳузуридаги ЖИЭД Тўртинчи минтақавий ҳудуди мувофиқлаштириш марказига қарашли 2-жазони ижро этиш колониясида бир қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда.

Колониянинг ишлаб чиқариш корхонасида айни кезларда 192 нафар маҳкум меҳнат қилмоқда. Улар 8 турдаги маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Пишган ғишт, гипс, хўжалик совуни, ёғоч ўймакорлиги на-

муналари, мебеллар, кийим-кечаклар шулар жумласидандир. Маҳсулотлар сифатли бўлгани боис харидоргир.

Муассасада маҳкумларга касб-хунар ўргатиш мақсадида мактаб ташкил

этилган бўлиб, устоз-шогирд анъанаси йўлга қўйилган. Айни кезларда мактабда икки юздан ортиқ маҳкум хунар ўрганмоқда. Бу эса уларга озодликка чиққанида, ҳаётда ўз ўрнини топишида асқатиши шубҳасиз. Зеро, ҳалол меҳнат қилиб, пешона тери билан топилган ризқ буюради, шунда рўзғорга барака киради.

– Инсон камолотида касб-хунар ўрганиш ва меҳнат тарбияси энг таъсирчан ва самарали тарбия воситаси ҳисобланади. Айниқса, жазо муддатини

ўтаётганларнинг ахлоқан тузалишида меҳнатнинг роли муҳим, – дейди бош муҳандис, майор Сирож Наврўзов. – Бу борадаги ишларни амалга оширишда цех бошлиғи, катта сержант Санжар Примов, моддий-техника таъминоти ва маркетинг гуруҳи муҳандиси Баҳром Раҳматов, ишлаб чиқариш корхонаси техник-механиги Мансур Эрматовларнинг ҳиссаси катта бўлаётир.

Зафар ОБИЛОВ,
майор.

Содиқ РАҲИМОВ,
«Postda» мухбири.

Қашқадарё вилояти.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

Хотира уйғонса гўзал

ЁДИ ДОИМО ЁДДА

Сержант Азизжон Раҳмонов 1988 йили Поп туманида туғилган. Наманган давлат университети тарих факультетига грант асосида ўқишга кирган. Университетни тамомлагач, бир муддат Поп маиший касб-хунар коллежида ишлаган.

2017 йили ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курсларини тамомлаб, Поп тумани ИИБ Миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлимида инспектор лавозимида фаолиятини бошлаган. У жуда масъулиятли, талабчан, билимли инсон эди. Тарихни, адабиётни чуқур биларди. Афсуски, бевақт ўлим зиммасидаги вазифасини ниҳоясига етказиш имконини бермади.

Азизжон Раҳмоновнинг турмуш ўртоғи, Поп тумани ИИБ хотин-қизлар масалалари бўйича катта инспектори, катта сержант Шохсанам Сатторов ва биз билан у ҳақдаги хотираларини бўлишди...

– Ҳаёт паст-баландликлардан иборат экан. Кечагина бахт қасрида ниятларинг рўёбини кўриб яшаётган, севган инсонинг билан келажак режалари ҳақида узок-узок суҳбатлашиб, орзулар осмонида учаётганингда, бирдан тақдирнинг аччиқ шамоли эсиб,

бошингга гурзи билан тушириши ҳам мумкин экан, – дейди Шохсанам. – Азиз ака ҳаётимда ўчмас из қолдирган, ҳақиқий суянчиқ бўла олган мард инсон эди. Биз бирга олти йил яшаган бўлсак-да, бирор марта бўлсин, бир-биримизга ёмон сўз айтмадик. Табиатан меҳрибон, ғамхўр эди. Оилани муқаддас деб билар, Саидакбар ўғлимизни еру кўкка ишонмасди. Афсуски, иккинчи ўғлимиз дунёга келишидан икки ой аввал вафот этдилар, кенжамизга «ота» сўзи армон бўлиб қолди...

Юртимизга коронавирус хавф солган кунларда турмуш ўртоғим хизмат вазифасини бажариш жараёнида хасталикни юктириб олган экан. Биз буни аввалига оддий шамоллаш деб ўйлаб, жиддий қарамадик. Кейин эса ўпкаси шикастланиб қолди. Ҳомиладор ҳолимда касаллик менга ҳам юкди. Алоҳида-алоҳида даволандик, мен ўзимни ўйламасдим, хаёлим

у кишида эди. Афсуски, кечиккан эканмиз, ҳаётини сақлаб қолишнинг имкони бўлмади.

Инсон ҳар қандай ғамга, дардга кўниши мумкин, лекин яқин инсонингдан айрилишнинг изтироблари оғир бўлар экан. Алам қилгани, менга ўша пайтда Азиз акамнинг сўнгги сўзини эшитиш ҳам насиб қилмади.

Мана, ўшандан буён бир ярим йил ўтди. Мен туман ИИБга ишга қабул қилишлари учун ариза билан мурожаат қилдим. Ўтган йили Поп тумани ИИБ раҳбарияти аризамни қаноатлантириб, хотин-қизлар масалалари бўйича катта инспектор лавозимига ишга қабул қилишди. Туман ички ишлар бўлими оёққа ту-

ришимга кўмак берди.

Фарзандларим Саидакбар ва Муҳаммадамирга ҳам ота, ҳам она бўлиш, дадаси каби ҳақиқий инсон қилиб тарбиялаб, ички ишлар органлари сафига қўшиш мақсадим мени олға ундамоқда. Таскин шуки, мен Азиз акам бошлаган ишларни давом эттираман. Ана шундагина оилам, турмуш ўртоғим ҳамда Ватаним олдидаги инсоний бурчимни бажарган бўламан.

Гулчеҳра БУВАМИРЗАЕВА,
«Postda» мухбири.
Наманган вилояти.

Ёшлар – келажак бунёдкори

МАРД ЎҒЛОН – ВАТАНГА ҚАЛҚОН

Ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг маънавиятини янада юксалтириш давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Келгусида етук мутахассис бўлиб етишишни мақсад қилган Сардорбек Мадалиев ҳам ана шундай иқтидорли ёшлардан бири.

Отаси ўғлининг спортга бўлган қизиқишини сезиб, уни ёшлигида спортнинг таэквондо турига беради. Ўз устида тинимсиз ишлаб, Ўзбекистон Республикаси чемпиони ва 1-Дан қора белбоғ соҳиби бўлган Сардор кўплаб мусобақаларда фахрли ўринларни эгаллайди.

Болалигидан дўстларининг ҳимоячисига айланган Сардорбек форма кийган ҳарбийларга ҳавас қиларди. Унинг қалбида ички ишлар органлари ходими бўлиш, инсонлар манфаатларини ҳимоя қилиш нияти жўш уради. Ва ниҳоят, у 2020 йил мактабни аъло

баҳоларга тамомлаб, ИИБ 1-сонли Тошкент академик лицейига ўқишга қабул қилинди. Спорт йўналишида эришган ютуқлари унинг мақсадлари амалга ошиши йўлида пойдевор бўлиб хизмат қилди.

Сардорбек бугунги кунда лицейнинг 2-босқич ўқувчиси ва гуруҳ сардори. У ўқишда ҳам, жамоат ишлари ҳамда турли мусобақаларда ҳам фаол.

Қаҳрамонимизнинг орзулари бисёр. Айти пайтда лицейни имтиёзли диплом билан тамомлаб, ИИБ Академиясига ўқишга кириш учун пухта тайёргарлик кўрмоқда.

Рус ва инглиз тилларини мукамал биладиган Сардорбек ўзбек ва хорижий тиллардаги бадиий асарларни севиб мутлаа қилади. Бундан ташқари, IT технологияларига ҳам қизиқади. Ҳозирда унинг имкониятлари ҳақида ўқиб, ўрганмоқда.

Келажакда тезкор қидирув бўлими ходими бўлишни мақсад қилган қатъиятли Сардорбек Мадалиев Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди каби буюк аجدодларимиз сингари, Ватани ва халқи учун фидойилик билан хизмат қилишни йигитлик бурчи деб билади. Дарҳақиқат, қаҳрамонимиз каби ёшлар юртимиз қалқонлари, Янги Ўзбекистоннинг мард ўғлонларидир.

Шаҳноза НОРМУМИНОВА,
ЎЗМУ журналистика факультети талабаси.

Амалиёт

БИЛИМЛАР САЙҚАЛЛАНДИ

Ички ишлар органларида фаолият юритиб, келгусида ҳуқуқшунос малакасини олиш учун ИИБ Академияси сиртки таълимнинг 4-ўқув курсида таҳсил олаётган тингловчилар Яшнобод тумани ИИОФМБда амалиёт ўташди.

Ҳар бир назарий билим амалиётда сайқалланиши лозим. Шунинг учун тингловчилар қарийб бир ой давомида тажрибали ходимлар ёрдамида амалий билимларини янада бойитди.

– Профилактик ҳисобда турувчи фуқароларнинг ишлаш ва яшаш шароитларини доимий назорат қилишда бевосита иштирок этдик, – дейди кичик сержант Отабек Абборов. – Шунингдек, жиноят содир этишга мойил фуқароларни назоратга олиш ҳамда улар билан профилактик суҳбатлар ўтказиш ишларида

амалиёт раҳбаримиз билан бирга қатнашдик.

Бундан ташқари, содир этилган жиноятнинг сабабларини ўрганиш ҳамда «иссиқ изида» фош этиш бўйича тезкор қарор қабул қилиш каби жиҳатлар ҳам ўрганилди.

Амалиётчилар воқеа жойига чиқиб, бевожита кўздан кечириш жараёнининг гувоҳи бўлишди. Яъни, фуқаро Ш.Ю. кечаси тахминан соат 00:30 да ўзганинг мол-мулкни яширин равишда қўлга киритиш мақсадида та-нишлари В.Ж. ва Н.К. би-

лан жиноий тил бириктириб, озиқ-овқат дўкони олдида ўрнатилган қиймати 28 миллиондан ошiq бўлган инфокиоскани ўғирлашади. Уни шериклари билан «Нексия-2» русумли автомашина салонига юклашади. Сўнгра

дала майдонига олиб боришиб, металл ускуналар ёрдамида бузиб, ичидаги 9 миллион сўмдан ошiq пулларни қўлга кириштишган. Жиноий ҳаракатларини давом эттириб, тунги соат 02:00 да «UZPAYNET» МЧЖга тегишли инфокиоскани ҳам «Нексия-2»га ортиб, дала майдонига олиб бори-

шиб, ичидаги 3 миллион сўмни ўмаришган.

Тингловчилар ҳақиқий хизмат жараёнларида иштирок этиб, ИИБ Академиясида олган билимларини янада пишитишди. Бу эса уларнинг келгуси фаолиятларида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Сарвар СОБИРОВ,
«Postda» мухбири.
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар.

Издешлар

«ЎГИТЛАРИ ЙЎЛИМИЗДА МАЁҚ»

– дейди ака-ука Акмал ҳамда Азиз Абдураимовлар

Оила – меҳр-муҳаббат маскани. Мустақил ҳаётга ишонч ила қадам қўйиши учун киши руҳига сабр-матонат, шижоат, меҳнатсеварлик, фидойилик каби хислатлар айнан ана шу муқаддас даргоҳда сингдирилади. Ички ишлар органларида шундай оилаларда тарбия топган, оталари изидан бориб, уларнинг ишини давом эттираётганлар кўплаб топилади. Ака-ука Акмал ва Азиз Абдураимовлар ҳам шулар жумласидандир.

Уларнинг отаси Қўчқор Абдураимов ички ишлар органларида салкам ўттиз йил самарали хизмат қилди. Самарқанд вилояти Нарпай тумани ИИБ профилактика катта инспектори лавозимидан подполковник унвонида пенсияга чиқди. Фидойилиги, ҳалоллиги туфайли эл орасида обрў орттирди. Турмуш ўртоғи билан бирга уч ўғил ва бир қизни тарбиялаб вояга етказди.

– Ўрта мактабни битиришим арафасида отам мени ёнларига қақриб: «Кел, бугун сен билан бир

гаплашиб олайлик», деганларида роса қўрққанман. Бирор ножўя иш қилдимми, мени жазоламоқчимилар, деб ўйлаганман, – дейди Акмал Абдураимов. – Чунки отам биз билан камдан-кам алоҳида гаплашардилар. Кейин билсам, келажакдаги режаларимни сўрамоқчи бўлган эканлар. Шунда ИИБ Академиясига кириш учун тараддуд кўраётганимни айтдим. Улар бироз ўйлашиб туриб: «Майли, болам, агар шундай орзу-ниятинг бўлса, ўз устингда астойдил ишлагин. Қаттиқ

ҳаракат қилмасанг, мақсадингга етолмайсан», – дедилар.

Ёшлигидан тиришқоқ, бир сўзли бўлиб вояга етган Акмал Абдураимов ИИБ Академиясини муваффақиятли тамомлади. Ички ишлар органларидаги илк фаолиятини 2003 йилда Зарафшон шаҳар ИИБ жанговар тайёргарлик гуруҳи катта инспектори лавозимида бошлади. Фидойи инсон, талабчан ота тарбиясини олган, масъулиятли бўлишни оиладан бошлаган подполковник А. Абдураимов хизмат пиллапояларидан бирма-бир юқорилаб, ҳозирда Навоий вилояти Қизилтепа тумани ИИБга раҳбарлик қилмоқда. Унинг кўксини «Содиқ хизматлари учун» медали безаб турибди.

Қўчқор Абдураимов уйга келганида, ёшгина Азизжон хурсанд бўлиб кетарди. У дарров отасининг фуражкасини бошига кийиб оларди. Унинг мурғак қалбида бу касбга ҳавас ўша кезлари уйғонган бўлса, не ажаб. Шунинг учун бўлса керак, отаси ва акаси изидан бориб, 2004 йилда ИИБ Академиясини тугатиб, Навоий вилояти Хатирчи тумани ИИБ ЖҚБ тезкор вакили лавозимида иш бошлади. Ўтган давр ичида кўплаб жиноятларни фош этди. Шу тариқа, бой тажриба тўплади. Ҳозирда майор Азиз Абдураимов Тошкент шаҳар ИИББ

Суратда: истеъфодаги
подполковник, марҳум
Қўчқор Абдураимов.

Терроризм ва экстремизмга қарши курашиш бошқармасида катта тезкор вакил лавозимида фаолият юритмоқда.

– Отам раҳматлик бир сўзли, қатъиятли, айна пайтда, жуда меҳрибон инсон эдилар, – дейди майор Азиз Абдураимов. – Доимо «Одамларга яхшилик қилгин-у, сувга от. Ўнг қўлинг қилган яхшиликни чап қўлинг билмасин. Ҳақиқий ҳуқуқ-тартибот посбони бўламан, десанг, аввало, ҳалоллик, одамийлик илмини эгалла», деб тайинлар эдилар. Отамнинг бу ўғитлари ҳаёт йўлимни бамисоли маёқ бўлиб ёритиб турибди.

Падари бузрукворидан фидойилик, ҳалоллик, меҳнатсеварлик, бир сўз билан айтганда, одамийлик сабоғини олган икки ўғил унинг изидан бориб, кўпнинг дуосини олмоқда.

Маҳлиё ХОЛОВА,
«Postda» мухбири.

Навоий вилояти.

Суратда: Қизилтепа тумани ИИБ бошлиғи,
подполковник Акмал Абдураимов.

Мулоҳаза учун мавзу

ЗИЁЛИ КИШИ САЛОМНИ БИЛМАСА...

■ Кўпинча хизмат юзасидан шаҳар ва туманларда бўламиз. Айниқса, йиғилишу тадбирларда ҳар хил одамлар билан суҳбатда бўлиб, мақоламизга мавзу топамиз. Яқинда ёши кексароқ киши дардли воқеани айтиб қолди. Бу эса менинг анчадан бери ўйлаб келаётган муаммоли мавзуга «хамиртуруш» бўлди.

Унинг айтишича, иш билан қайсидир идорага борса, бир аёл рўпарасидан қўллариға қўша-қўша узуклар тақиб олганча, қўл телефонини баланд овозга қўйиб, ўзини замонавий ойимчалардай тутиб,

Чунки инсоннинг саломидан, ширин суҳану забонидан танийдилар. Салом ўзликни англатишнинг энг зарурий, қолаверса, гўзал усулидир.

Саломлашишнинг ҳам ўзига хос тартиб-тамоийиллари мавжуд. Жумладан, юриб ўтаётганлар ўтирганларга, кичиклар катталарга, уловдагилар пиёдаларга салом бермоғи жоиз. Салом ҳурмат белгиси. Бу сўз кўп ҳолларда инсонга ёқимли куч ҳамда аъло кайфият бағишлайди. Инсон бошқа кишининг салом бериши орқали ўзига нисбатан ишонч, қадр каби тушунчаларни уйғота олади. Модомики, шундай экан, негадир шунча тарғибот-ташвиқот қилишимизга қарамай, бу ифода кундалик ҳаётимизда, айниқса, таълим муассасаларида ҳар доим ҳам бўй кўрсатмаяпти.

Шундай экан, аввало, фарзандларимизга мурғаклигиданоқ салом бериш одобини ўргатиш даркор. Бу одат мактабда яна ўз тақомилини топса, нур устига аъло нур бўларди.

Мирзокул АҲАДОВ,
«Postda» мухбири.

Бухоро вилояти.

ҳеч кимга салом бермай, ғалати қилиқлар қилиб, ўтиб кетибди. Суриштириб кўрса, бу аёл каттагина жамоага раҳбар экан. Ахир саломни билмаган бундай зиёлинамо киши бошқаларга қандай ўрнак бўла олади?!

Баъзилар салом беришни бўйин эгиш, менсимасликни, беписандликни виқор деб билишади. Наҳотки улар жамоани жипслаштириб, ёруғ манзиллар сари етаклаётган одамга салом бериш билан лаганбар-

дорликнинг фарқига боришмаса... Ҳамкасбларини менсимаслик виқор эмас, кибр томон қўйилган қадам эканлигини билишмасмикан...

Ҳа, халқимиз гуруч курмаксий бўлмайди, деган доно нақлни бежиз айтмаган. Шуниси аёнки, айрим ёшлар, ўсмирлар мактаб ўқувчилари орасида ҳам бурнидан пастни кўролмайдиғанлар йўқ эмас.

Салом одоб, яхши муомаланинг боши. Барчамиз ишни шундан бошлаймиз.

ТАБИАТ АЗИЯТНИ ЖАВОБСИЗ ҚОЛДИРМАЙДИ

«Одамлар жуда бешафқат бўлиб кетяпти-да. Яроқсиз тўрларни қўлга ташлаб кетишади. Синтетик бўлгани учун юз йиллар давомида чиримайдиган бу тўрларга балиқлар илиниб, ҳалок бўлаверади. Айрим виждонсизларнинг электр қуввати билан балиқ овлаши эса табиатга катта зиён етказяпти. Бу қувват балиқларни ўлдиреди, омон қолганлари кўпайиш хусусиятидан маҳрум бўлади. Қаерда электр энергиясидан фойдаланиб ов қилинса, жонзотлар ўша жойни тарк этади».

Дарҳақиқат, инсон ўзининг бешиги – табиатни аёвсиз ғорат этмокда. Одамзоднинг бойишга интилиши, очкўзларча турмуш тарзи дарёларни куритаётир, асрий музликлар эриб, яшиллик ўрнини саҳроларга бўшатяпти. Пировардида ўсимлик ва жонзотлар дунёси йўқликка юз тутмокда.

Юз йилда ҳам чиримайдиган полиэтилен идишлар ернинг унмдор қатламига зарар етказяпти. Ирмоқ ва дарёларга тушганлари эса ўзан ва ҳавзаларни булғамокда. Қачонлардир халқимиз ариқларни,

жарликларни чиқиндихона ўрнида кўрмаган, дарахт экишни савоб, сувга чиқинди ташлашни гуноҳ деб билган. Қачонлардир, афсуски...

Бундай ҳолатнинг юзага келишига одамларда экологик маданиятнинг пастлиги сабаб, десак, хато бўлмайди. Чиқинди қутиларининг йўқлиги ёки камлиги ҳам муаммо омилларидан биридир.

Яқинда ижтимоий тармоқда Европа давлатларида шаҳар чиқиндиларидан қандай фойдаланилиши тўғрисидаги кўрсатувни кўрдим.

Бу гаплар
Айдар – Арнасой
– Тузкон қўллар тизимида балиқчилик билан шуғулланган дўстимга тегишли.

У томонларда озиқ-овқат чиқиндилари ер остига жойлаштирилган улкан резина қопларга тўкилиб, муайян муддат сақланар экан. Бижғиш жараёни якунлангач, қоп оғзига қувур ўрнатилиб, ҳосил бўлган газ аҳолига етказиб бериларкан. Қопда қолгани эса ўғит. Худди шундай, полиэтилен, темир, шиша ва бошқа чиқиндилар алоҳида идишларга солиниб, қайта ишлаш корхоналарига жўнатилмокда. Хуллас, кўчалар шу даражада тозаки, нимадир улоқтиришга ҳар қандай кас тортинади. Қолаверса, маданият ва тарбия ифлосликка монелик қилади.

Балки, юртимизнинг қайсидир ҳудудида тозаликни таъминлаш, чиқиндиларни ташиб кетиш ва қайта ишлаш борасида камчилик йўқдир. Ёзаётганларим ҳам кузатганларим ҳосиласидир. Умуман, дунёнинг жуда кўплаб давлатларида табиатга ёвузларча муносабатни кўриш мумкин. Лекин бир гапни ёддан чиқармаслик керак: табиат ўзига етказилган азиятни жавобсиз қолдирмайди.

Алижон АБДУСАТТОРОВ,
«Postda» мухбири.

Жиззах вилояти.

ИШОНЧИНГНИ ОҚЛАШ ШАРАФ, ИФТИХОР

*Тупроғинг таратар ажиб бир ифтор,
Қишда ҳам кўкларни ҳис этгум такрор.
Ишончингни оқлаш шараф, ифтихор,
Ватан муқаддасдир, Ватан абадий.*

*Қадим тарихингда шонли излар бор,
Гоҳо Муқаннасан, гоҳо сарбадор.
Ёвқур Жалолиддин улгайган диёр,
Ватан муқаддасдир, Ватан абадий.*

*Асрларга туташ кўҳна илдинг,
Мудом порлаб турсин кўкда юлдузинг.
Хизматингга шайдир ҳар ўғил-қизинг,
Ватан муқаддасдир, Ватан абадий!*

Бобур АБДИНАЗАРОВ,
катта лейтенант

Хотира уйғонса гўзал

Хотира даврларни даврларга, аждодларни авлодларга боғловчи риштадир. Бугунги кун, бахтли ҳаёт, юрт равнақи учун хизмат қилган юртдошларимизнинг порлоқ хотираси қалбларда мангу яшайди.

МАРДЛИК УНУТИЛМАЙДИ

Янгиқўрғон тумани аҳли Тошпўлат Мамадалиевнинг номини яхши эслашади. У ички ишлар органлари соҳасида хизмат қилиб, эл тинчлиги-осойишталигига муносиб ҳисса қўшган фидойи инсон эди.

Қаҳрамонимиз 1924 йили туғилган. Ўрта мактабни тамомлагач, Иккинчи жаҳон уруши бошланиб қолади. Ёш йигитнинг қалбида ҳам урушда иштирок этиб, душманга қақшатқич зарба бериш истаги исён қилади. Гарчи ёши ет-маса-да, ўн етти ёшида Самарқанддаги дала машқ мактабига ўқишга юборилади. У ерда қисқа муддат ҳарбий тайёргарлик машғулотларидан ўтиб, фронтга боради, 168-ўқчи дивизия сафида взвод командирининг ёрдамчиси бўлиб жангга киради. Урушда қишлоқни немислардан тозалаш чоғида душман генералини асирга олади. Унинг бу жасорати «Жанговар хизматлари учун» медали билан тақдирланади.

Тошпўлат Мамадалиев Сталинград остоналаридаги жангларда қаҳрамонлик кўрсатган. Урушнинг сўнгги кунлари оғир яраланиб, госпиталда узоқ муддат даволанди. Уруш тугагач, соғлом ҳаёт бағрига қайтиб, ички ишлар органларида хизмат қилди.

Оддий тезкор ходимдан Янгиқўрғон тумани ички ишлар бўлими бошлиғи лавозимига кўтарилган қаҳрамонимиз. Учқўрғон ва Янгиқўрғон туманлари ички ишлар бўлимларига раҳбарлик қилди. 1956 йили Наманган вилоятида биринчилардан бўлиб, «Милиция аълочиси» кўкрак нишони билан тақдирланди. Бугунги кунда унинг кўплаб шогирдлари ички ишлар органлари тизимида масъулиятли лавозимларда хизмат қилмоқда.

Полковник Тошпўлат Мамадалиевнинг хизматлари юксак кадр топди. У Ватанимизнинг юксак мукофотларига муносиб кўрилди. Жумладан, «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизматлари учун» медали, ИИВнинг III даражаси «Бенуқсон хизматлари учун» кўкрак нишони билан тақдирланди.

1979 йилда нафақага чиққач, узоқ йиллар туман ички ишлар бўлими билан мустақам алоқада бўлди, шогирдларидан маслаҳатларини аямади. 1994 йилда вафот этган. Бугунги кунга қадар шогирдлари унинг оила аъзолари ҳолидан хабар олиб туради, байрам кунлари йиғилишиб, ҳақиқа дуои фотиҳалар ўқишади. Дарҳақиқат, инсоннинг тирикчилигидаги эзгу амаллари тилдан тилга ўтади, авлодларда давом этади.

Гулчеҳра БУВАМИРЗАЕВА,
«Postda» мухбири,

Наманган вилояти.

Жиноятга жазо муқаррар

Алишер Навоийда шундай байт бор: «Ҳаёсизда вафо йўқ, вафосизда ҳаё йўқ». Зеро, ҳаёли инсоннинг хулқи, одоби ҳам чиройли бўлади. Чунки у нопок ишларни қилишга, ёлғон гапириш, ўзгаларга озор етказишга атрофдагилардан ҳаё қилади, уялади. Ҳар қандай адабсизликни ўзига номуносиб деб билади. Беш қўл баробар бўлмаганидек, орамизда бундай одамларнинг мутлақо акс хулқилири ҳам учраб туради.

ҲАЁСИЗДА ВАФО ЙЎҚ

Дилноза (исм-шарифлар ўзгартирилди) аввалига турмуш ўртоғи билан яхши яшади. Аммо вақт ўтиб, арзимаган нарсалар сабаб жанжал чиқа бошлади. Унинг инжиқлиги кўпайди. Бу эрига ёқмасди, албатта. Фарзандли бўлиб ҳам ўртадаги совуқчилик кўтарилмади. Ахийри, улар ажрашишди. Иккиси ҳам

оилани сақлаб қолишга уринмади. Дилноза ажрашгач, моддий қийинчиликларга дуч кела бошлади. Ишлай деса, хунари йўқ. Маҳалладагилар ишсизларга бепул хунари ўқитиладиган курслар очилганини айтишганида ҳам ўқигиси келмади. Пул топишнинг осон ва енгил йўлини излай бошлади.

Шундай кунларнинг бирида Термиздаги гўзаллик саломида ишлайдиган дугонаси Наргиза билан учрашиб қолди. Дугонасига бироз дардиҳол қилгандай бўлди. Наргиза Дубайда ишлаб келган Меҳри исмли таниши борлигини, унга ҳам чет элдан даромадли иш топиб беришини айтди. Буни эшитган Дилноза қувониб кетди.

Наргиза Меҳрига агар 500 АҚШ доллари берса, қиз топиб беришини айтганида, у Дубайдаги «шеф» билан гаплашиб кўришини билдирди. «Шеф» қизнинг бор бўйи билан туширилган суратини талаб қилди, сурат кўрсатилгач, ундан фойдаланишга қарор қилишди. Келишув пишгач, улар Дилноза билан боғланишди. Уни Дубайда модельерлик қилиш учун юборишларини, бунинг эвазига ҳар ой топган маблағидан 10 фоиз улуш юбориб туришини айтишди.

Дилноза рози бўлди.

Тезда чипта харид қилинди ва БААнинг Шаржа шаҳрида Дилнозани Саломат исмли аёл кутиб оладиган бўлди. У фарзандини уйдагиларига ташлаб, Тошкентга йўл олди. Пойтахтимиздаги Ислон Каримов номидаги халқаро аэропортда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари уни тўхтатиб, Шаржага нима мақсадда кетаётганлигини сўрашганида, у бор гапни айтиб берди. Дилнозанинг аризаси ва уяли телефонидаги ёзишмалар, овоз ёзувлари кўздан кечирилиб, тергов ходимлари томонидан ҳолатга ойдинлик киритилди ва жиноят иши қўзғатилди. Аёлни ғараз ниятда Дубайга юборишга уринган Меҳри Холиқова судда ўз айбига иқдор бўлди...

Шайх Саъдий айтадики, «Яхшиларнинг ёнида ўтирмак, мушк-анбар дўконидида ўтирмакқа ўхшайди. Киши бу дўконда ҳеч нарса харид қилмаса ҳам, доимо фойда олади. Бадфеъл ва бадхулқ кимсалар билан бирга бўлишни эса, темирчи дўконидида ўтирмакқа қиёс қилса бўлади. Ким бу жойда ўтирса, у албатта дўконнинг нохуш ҳидидан ёки оташ учқунларидан зарар кўради». Ахлоқсиз одамнинг қалби ҳам кир бўлганидек, у нафақат ёнидаги одамларга, балки жамиятга ҳам зарар келтиради. Охири-ни ўйламай иш кўрадиган Дилнозага ўхшаганлар эса уларнинг қурбонига айланишади...

Феруза РАҲМОНҚУЛОВА,
«Postda» мухбири.

Сурхондарё вилояти.

MA'RIFAAT BO'STOMI

DO'STLIK

Donishmanddan so'ra-shibdi:

– Do'stlikning nechta turi bor?

– To'rtta, – javob qilibdi u. – Do'stlar borki – xuddi yemak kabi, ya'ni ularga har kunlik ehtiyoj bor. Yana shunday turi borki – dori kabi, ya'ni ahvoling yomon bo'lganda ularni izlaysan. Yana bir ko'rinishdagi do'stlar xastalik kabi, ularning o'zi seni izlab topadi va birga azob

chekishga majbur qiladi. Ammo shunday do'stlar ham borki – xuddi havo kabi, ya'ni ular aslida ko'rinmaydi, lekin hamisha yoningda ekanini his qilib, yengil nafas olasan.

O'TKINCHI MEHMON

Bir xorijlik sayyoh donishmandning yoniga kelibdi. U shunday dong'i ketgan inson ko'plab kitoblar taxlangan atigi bir xonali uyda

yashashini ko'rib hayratga tushibdi. Stol, o'rindiq – bor jihoz shu.

– Mavlon, qolgan mebel jihozlaring yo'qmi? – hayron bo'libdi sayyoh.

– Seniki qani? – so'rabdi donishmand.

– Meniki? Axir, men bu yerda o'tkinchi mehmon, sayyohman-ku.

– Men ham, – xotirjamlik bilan javob qilibdi qariya.

Gulchehra AZIMOVA
tayyorladi.

HAYDOVCHI VA YO'LOVCHI

Haydovchi yo'l chetida turgan yigitning oldiga kelib to'xtadi:

– Yo'l bo'lsin? Qayerga borasan, uka?

– Ikkinchi muyulish-gacha... faqat pulim kamroq edi aka, shugina qolgandi...

– Yigit yo'lkiraning yarmiga yetadigan pulni sovuqda qaltirab turgan qo'llariga olib ko'rsatdi.

Haydovchi bosh silkib, gazni bosdi. Orqada o'tirgan yo'lovchi odam uni to'xtatdi:

– To'xtang! Oling shu yigitni, yo'l haqini men beraman!

Avtoulardagi kishi pul uzatdi. Mashinani to'xtatib, biroz ortga yurgan haydovchi esa haligi yo'lovchi yigitga imladi:

– O'tiraqol, mayli...

Yigit qimtinibgina mashinaga o'tirdi. Qo'lidagi pulni oldinga uzatdi. Haydovchi «sen uchun to'lashdi» demoqchi bo'lib oynadan orqa o'rindiqdagi kishiga qaragandi, u «indamang» degandek ishora qildi. Taksichining tilidagi gapi o'zgarib, boshqacha aylandi:

– Pulingni olib qo'y, talaba ekansan.

Keyingi bekatda yo'lovchi odam tushib qoldi.

– Bu kishi tanishingmi?

– Yo'q.

– Shunchaki so'radim. E'tibor berma.

Yigit manzilga yetganda dedi:

– Rahmat sizga, yaxshi odam ekansiz.

Haydovchi yigitga qaradi-yu, biroq gapirmadi. Gapirolmadi.

«KELGINDI»

Yangi ko'chib kelgan qo'shnining o'g'li ro'parada yashaydigan tengdoshi bilan maydonchada o'ynayotib, nimanidir talashib, urishib qoldi. Biri ikkinchisini so'kkan bo'ldi, ikkinchisi uni bir shapaloq urdi.

So'kong'ich bola yig'lab borib, bobosini chaqirib keldi. Bobo-yu nabira kela solib, yangi qo'shnining o'g'lini turtkilab, baqira ketdi. Buni ko'rib, otasi yugurib bordi.

– Qo'shni, bolaning o'rtasiga tushmaylik, yana yarashib ketishadi, – dedi bosiqlik bilan.

– Nega nabiramni uradi, ko'rsatib qo'yaman bu betarbiyaga nabiramni urishni! – bo'ynini cho'zdi kekxa yoshli kishi. – Kelgindilar, qayerdan kelib qolgansan o'zi, bu yerning egasi menman. Kelvolib, janjal qilasan...

O'rtada janjal bo'ldi. Kekxa yoshli kishi yangi qo'shnini urmoqchi bo'lib, yoqasiga chang soldi. Unga katta o'g'li ham qo'shildi. Atrofdagilar ularni ajratishdi. Hamma tarqaldi... Bolalar maydonchani tark etdi...

Oradan bir hafta o'tdi. Nabirasining tarafini olgan kishining uyi yondi. Yaqindagina ta'mirlagan uyi tutun ichida qoldi. O't o'chiruvchilar kelguncha atrofda hamma tomoshabin bo'lib turdi. Faqat yangi kelgan qo'shni yigit uy egalarini qutqarish uchun o'zini olov ichiga urdi...

Feruza RAHMONQULOVA.

ONANING TURTKILASHI HAM ERKALASH

Xiyobon bo'ylab ketayotib g'aroyib manzaraga guvoh bo'ldim. Skameykada er-u xotin o'g'lini o'rtalariga o'tqazib, dam olib o'tirishardi. Bir payt ota sho'xlikdan to'xtamayotgan o'g'ilchasiga po'pisa qildi. Bolakay qo'rqib ketib, onasining pinjiga suqildi. Ayol eriga hurmat yuzasidan o'g'lini o'zidan nari itarib, nomiga turtib ham qo'ydi. Bola bo'lsa onasining turtkilashlariga qaramay, yana va yana uning pinjiga suqilaverdi.

Axiri, ayol o'g'lini bag'riga bosib, boshini siladi. Buni zimdan kuzatib turgan erkak kulimsirab, o'rnidan turib, nari ketdi.

Bilasizki, xalqimizda «Onaning qarg'ishi – o'q, onaning qarg'ishi – do'q» degan maqol bor. Yuqoridagi voqeani kuzatib turib, men ham o'zimga quyidagi naqlni to'qidim: «Onaning turtkilashi ham erkash».

Bobomurod TOSHEV.

Саломатлик сабоқлари

У бир қатор доривор ва витаминли препаратлар учун асос бўлиб хизмат қилади, чунки таркибида флавоноидлар, фитонцидлар ва турли витаминлар мавжуд. Айнан шу моддалар пиёз пўчоғига шифобахш хусусият беради.

ПИЁЗ ПЎСТЛОҒИ

ИММУНИТЕТНИ ОШИРАДИ

Пўстлоқ дамламаси ва қайнатмаси Р витамини фаоллигига эга бўлиб, қон томирлари деворларини мустаҳкамлайди. Пиёзнинг ўзида бўлгани каби, пўстида ҳам мавжуд бўлган фитонцидлар кўплаб бактериялар ва микробларни ўлдиради.

Пиёз пўсти астма, шамоллаш ва ичак фаолияти бузилишларини бартараф этишда ёрдам беради.

Унинг асосидаги препаратлар атеросклероз ва гипертонияни даволашда самарали бўлиб, жигар ва ошқозон ости беги функцияларига ижобий таъсир кўрсатади. Пиёз пўстлоғида мавжуд бўлган нодир моддалар самарасининг сири – унинг сув ёки бошқа суюқлик билан бирикишидадир. Пўчоқнинг ўзи куруқ ҳолида ҳеч қандай шифобахш хусусиятларни намоён этмайди.

ТАРКИБИ НИМАЛАРДАН ИБОРАТ?

- **каротин** – антиоксидант, асаб ва юрак фаолияти тизимини йўлга қўяди;
- **В витамини** – мия фаолиятини яхшилайди;
- **Е витамини** – қариш жараёнини секинлатиб, онкологиянинг олдини олади;
- **аскорбин кислота** – иммунитетни мустаҳкамлайди;
- **фруктанлар** – ичак микрофлорасига ижобий таъсир кўрсатади, яллиғланишни даволайди;
- **кверцетин** – хужайраларнинг эркин радикаллар томонидан зарарланишига йўл қўймайди;
- **фитонцидлар** – бактерияларни йўқ қилади, юрак мушаклари ишини яхшилайди;
- **флавоноидлар** – антиоксидантлар, томирларни мустаҳкамлайди;
- **калий, фосфор, темир, кальций** – организм фаолиятини йўлга қўяди.

ШИФО УЛАШУВЧИ ДАМЛАМА

С витаминига бой наъматак қадимдан асосан шамоллашнинг олдини олиш ва даволашда, иммунитетни оширишда кенг қўлланилади. Калий, натрий, магний, кальцийни ўз ичига олган ушбу мевани дамлама ҳолида истеъмолад қилиш организм учун жуда фойдали. У юрак фаолиятини меъёрлаштириб, қон босимини туширади, овқат ҳазмини енгилаштиради. Шунингдек, жигардон қайнашини бартараф этиш, зарарли токсинлар ва шлакларни

танадан чиқариб ташлаш хусусиятига эга.

Наъматак дамламаси тери ҳолатини яхшилашга, витаминлар етишмаслигини бартараф этиш ва вазн ташлашга ёрдам беради. Бундай ичимликни тайёрлаш учун, биринчи навбатда, 2–3 ошқошиқ куруқ мева яхшилаб ювилади, сўнг устига бир литр қайнаган сув қуйилиб, 12 соат давомида тиндирилади. Унга шакар қўшиш тавсия этилмайди, ўрнига асал ёки новот солиш мақсадга мувофиқ, бу унинг фойдали хусусиятларини янада оширади.

Тайёр дамламани овқат истеъмолидан 30–40 дақиқа олдин қабул қилган маъқул.

ФОЙДАЛИ ХУСУСИЯТЛАРИ

Пиёз пўстлоғидан тайёрланган ичимлик танани токсинлар ва шлаклардан тозалашга ёрдам беради, таркибидаги антиоксидантлар танани ёшартиради, юрак ва қон томирларини янада самарали ишлашга рағбатлантиради. Ушбу сабзавот пўстидан тўғри фойдаланганда, организмга кўрсатган ижобий самараси тезда намоён бўлади. Жумладан:

- қон айланишини меъёрлаштиради;
- гемоглобин миқдорини оширади;
- миокард тонусини яхшилайди;
- капилляр томирларни мустаҳкамлайди;
- шиллиқ қават яллиғланишини даволайди;
- замбуруғли инфекциялардан фориг этади;
- сафро ва пешоб ҳайдовчи таъсир кўрсатади;
- инсульт ва инфаркт хавфини камайтиради.

Қўллаш мумкин бўлмаган ҳолатлар

Кўплаб ижобий самарасига қарамай, ундан тайёрланган ичимлик ҳамма учун ҳам фойдали бўлавермайди. Бу кўринишдаги қайнатма ва дамламалар ҳомиладор аёллар, лактация давридаги оналар, 12 ёшгача бўлган болалар учун тавсия этилмайди. Бундай ичимликни кучли дори-дармонлар, спиртли ичимликлар билан аралаштириб истеъмолад қилиш мумкин эмас.

Тавсияларга амал қилишдан олдин шифокор билан маслаҳатлашинг.

Саҳифани Гулчеҳра АЗИМОВА тайёрлади.

